

BODROG MIKLÓS

ÁLOMNAPLÓ-SZEMELVÉNYEK

„Fő célunk – az »értelemig és tovább« jelszóval – jobban érteni önmagunkat, hogy megtaláljuk helyünket a világban s a világ helyét bennünk” – írta 1995-ben az Akadémiai Kiadónál megjelent könyvének bevezetőjében (Álmaink barlangvilága. C. G. Jung nyomában). Ki volt Bodrog Miklós? 1929-ben született Nyíregyházán, a Teológiai Akadémiát 1953-ban fejezte be, evangélikus lelkész lett. A hetvenes évek elejétől naponta feljegyezte álmait, s ezt egyre tudatosabban végezte, hiszen 1971-től egy tanulmányi évet a zürichi Jung Intézetben tölthetett. Ekkor került sor analizésére is. Doktori disszertációját 1974-ben már a teológia és a pszichológia határmezsgyéjéről írta Mélylélektan a lekipásztori gyakorlatban címmel. 1978-ban megszerezte a pszichoterapeuta képzést. Szolgált gyülekezeteiben, több alkalommal oktatott az Evangélikus Teológián, részt vett különböző pszichoterápiás egyesületek munkájában, segített a hozzá fordulókon. Számtalan pszichológiai szakkönyvet fordított, főként Carl Gustav Jungtól és követőitől. Jung tanítványaként írta legfontosabb műveit is: Álmaink barlangvilága, Izgalmas lélektan, Anyagyógyászat, Álmunk, hitünk, életünk. Az álmfeljegyzésekben felbukkanó Zsoltárok különös történetű munkája: még teológiai hallgatóként kezdte fordítani az ószövetségi zsoltárokat – Weöres Sándor 1956-ban verssel is üdvözölte ezért –, kötetben azonban csak egy válogatás jelent meg 2001-ben, a 150 zsoltár pedig Oltár és zsoltár címmel 2004-ben láthatott napvilágot. Feleségként naponta tanúja voltam annak, hogy lejegyezte álmait, és beszélgetés közben is gyakran szó esett arról, ha számára fontosat álmodott. A jegyzeteket azonban nem olvastam, mert zsebben vagy asztalfiókban sem kotorászik az ember. Halála után (2009. január 19.) dolgozatait, iratait rendezve került kezembe álmnaplója. A gyűjteményből most véletlenül emeltem ki két lapot, melyeket Balázs Imre József kérésére adok közre. A szöveget igekeztem betűhíven átír-

Egy fenti ponton
rögzített hintafélén
lengetem magam,
mikor merre akarom.

■ 1998. február 6., péntek

1 Mindjárt 2 úrvacsorai istentiszteletet kell tartanom, -unk, egy középkorú, kissé molett nő is vezetheti, de ezt nem beszéltük meg. WC-re 3 kellene ülnöm, de folyton 4 zavarnak, végül jönnek (más templomból?), egy darab kemény excrementumot 5 kézzel kell eltávolítanom. Irtó kínos. És már 20 perc a késésem! 6

Előzmény: tv: időm kezében. Úszás + egészségézés. Küng teológiája remek.

Megjegyzések: 1. Sose látott „terep”. 2. Közösség a Magassággal. 3. Megkönnyebbülés. 4. Pl. a magas, sovány, szürke ruhás egyházi, akinek egyszer hátára ült az unokája; rászólok: Ne nyisson be! (Maugham, az írástudatlan egyházi pénzügyi tehetségnek bizonyul.) 5. 2–3 hete papírral. 6. Késleltettség, egész életemen: a visszatartó anya + a szeretetlenség miatt?

Február 10.

Költözni 1 kéne, de hogyan? (Szállítási problémák.) – Kisebb szürke macska nagyon szeretne bent maradni, de valamiért ki kell zárnom, noha nagyon szeretne besurranni. (Bent középkorú, kissé molett nő.)

Megjegyzés: 1 Budakalászi

1998. február 16., hétfő

Kb. 4+8 cm átmérőjű ovális keretben 1 kék 2 feliratokat látok, egyet magamon is hordok. 3 „A nem dohányzás előnyös.” A közelben elmosódottan egy twen. – Vasúti? sötét teremben mégsem alhatunk, mert bejön pár ember, s az erős 4 homályban az élen jövő férfi néma tekintete erre utal. Sziszegéssel ébresztem 5 Istvánt, aki riadtan ébred. Pedig fáradtak vagyunk. Aztán nappali fény van ugyanott, 35-40 körüli elegáns hölgy is van köztünk, beszélgetünk, Istvánt már nem látom.

Előzmény: szombat: nívós, kellemes este, Mohás, Lator, Lux stb. Vasárnap: torta. Aranka oktalan kitörése.

Megjegyzések: 1. Mint valami iskolai jelvény diáksapkán, csak kissé nagyobb, de zománcozott. 2. Duna-jel. 3. Aranka vésszen dohányzik, mamma-fájásai, kedden felülvizsgálatra megy, izgul. 4. „Most aztán mi lesz? – gondolat. 5. 39 éves, Sorgenkind, iszik, elzuhanások.

Február 17., kedd.

Valami fal alján 1 kell elég híg 2 anyaggal mázolni az egyelőre (?) alacsony falat, közben úgy érzem: szabad lesz úszkálnom az egész közeli medencében, 3 melyben jelenleg senki.

Előzmény: Páskándi: A kapus lázadása. – Aranka mamma-cc. aggálya.

Megjegyzések: 1. Kortalanul, egyedül. A hely építési területnek is tűnhet. 2. Színe csaknem fehér. 3. Jelenleg az úszás segít a legtöbbet, szinte folyton fáradtnak érzem magam.

Február 19., csütörtök

a/ Döbrenteivel 1 s egy ismeretlen twennel, aki mellékszereplő, pár emeletnyi magasságban, az épület tetején-legsarkán egy 2 kockaszerű, kissé billegő nagy kővön könyökölünk. Közlöm, hogy már nem kell kiadók kapuját döngetnem. Ám hogy le ne billenjen velünk a nagy kockakő – kb. 1 méter az éle –, hátrébb húzódom. Döbrentei is, s talán a kő is? b/ Magától kinyílik előttem Aranka szobaajtaja, és szem-

ben a falán középen **3** a szekrényt látom, körüle viszont eltűntek a könyvek. Meghökentő.

Előzmény: a cc. aggodalom csökkent.

Megjegyzések: **1.** A Páskándi-darab szabad perceiben beszélgetünk. Ő: „Formában vagy.” Kemény fickó, jó költő, olykor túl éles. **2.** „Kockázatsökkentés”, talán a billelés is csökken. **3.** Egész más, mint valójában, középen nincs szekrény stb. S mi lehet a szekrényben?

Február 21., szombat

Valami hátításkával megyek fölfelé a lépcsőn, két operajegyet vettem, de a délelőtti előadásra. (Még $\frac{3}{4}$ 10 sincs.)

Előzmény: jó beszélgetés Horst Bergerrel, pszichológia. Én: „Ha a zsoltároknak csak a szövegét olvassuk poétika nélkül, az olyan, mintha egy operát csak a librettóból ismernénk.”

Február 28., szombat

Félhomályban egyedül, álom végéül (?) 40-80 méterről 15-16 (?) éves kislány szép, áhítatos (vallásos?) énekét hallom. Szoprán, érzelmekben gazdag. Talán nemrég komponálták? Meghatóan szépnek érzem.

Előzmény: február 26. Szinkronicitás? Javítom Zsoltár-fordításomat, délelőtt leadtam, Osztovits elismerően nyilatkozott; este Weöreös Imre érdeklődött újonnan elé került cikkből Zsoltár-fordításom felől, holott ezt 40! éve bármely más napon megtehetette volna!

Március 2., hétfő

Előttem két méterre, enyhén balra, 30 körüli *izmos-karcsú 1 nő* nagy figyelemmel, odaadón dolgozik, csempeyszerűen egymás melletti (ember)figurák (csakis férfiak) megmintázásán. Ezen múlik, hogy *világbajnok lesz-e*, vagy csak második. Nem muszáj mindenáron győznie, veszélyesen túlterhelni magát; elég, ha a maga részéről a legjobbat nyújtja – persze azért nagyon igyekszik. Végül mintha közelebről látnám: mindent belead.

Megjegyzés: **1.** Mme FelemásKorlát: pszichológus+olimpikon+apa-anya-sérült (sportágában is sérülékeny volt), tr. jolie+malheureus.

Előzmény: kettős várakozás: Göncöl, ill. Osztovits-Psalmi. Sőt: Szt. Gellért is.

Március 4.

a/ Egy idő óta halott vagyok, s egészen jól érzem magam, most épp a **1 sír 2 hantom 3** körül mozgok jó hangulatban. Ezt most egy más látószögéből is meg akarom nézni. b/ Az átlagnál két-háromszor nagyobb narancssárga **4 macska** kelteti magát nekem. Kezdek is barátkozni vele, de ő egyre erőszakosabban akarja kimarni-kiharapni azt, ami a bal kezemben van: egy fehér szalvétát s a bicskámát! – s immár nyelné is le! Mind jobban nekivadul, így aztán (jobbal, bicskámmal) kénytelen vagyok **5** elintézni.

Előzmény: fundamentalizmus cikktémámhoz T. J. ugyanilyen témájú levele teljesen váratlan.

Megjegyzések: **1.** Magasabb az átlagnál. **2.** „Hol sírjaink domborulnak...” **3.** Urnást akarok. **4.** Antimacska indulataim hajdan. **5.** Pontosabban: néhányat jól behúzok neki, talán bicskámmal a kezemben, mire az legalábbis elalél.

Március 11., kedd

a/ Felhős nappal távolba **1** ugrom, flaszteren-járdán, s a leszálló ágban *valamitől 2 jóval hosszabb lesz az ugrás*. Elmosódott, 20 körüli alak néz. Jön egy magas másik

szemben, látni szeretné. Nekilódulok, de nem sikerül, csak tőlem telhetően. Beletörődöm. b/ Bagdy **3** kis közepes kutyája magasan felugrik rám, csak nehezen tudom **4** lehámozni magamról.

Előzmény: MaPKE (Magyar Protestáns Kulturális Egyesület), Mohás.

Megjegyzés: olvasmány: „Ördögi ember”: **1.** Gyenge oldal. **2.** Mintha a tenyerén lenne odébb, nagyon sokkal. **3.** Elismerő kritikusom. **4.** Arcomra szinte tapad. Pszichológiai találkozón valaki meghívását javasolta.

1998. július 28.

Többszobás, világos házban, mely tágas és jól átjárható nyolc-tíz ? középkorú **1** jó ismerős **2** között, dolgomat téve járok ide-oda, s óriási **3** nevetés közepette újságot olvás egymásnak egy **4** párocska hihetetlen, ám megtörtént esetét **5**, mely kicsit pikáns. Erre megjegyzem: „Közben kialakul bennem az összkép” a teljes sztorit illetően – ám ez nincs **6** egészen így.

Előzmény: hőség, fáradság; helyembe hozták a *Lélekgógyászat* 10 példányát az Európától.

Megjegyzések: **1.** Fiatalos. **2.** Férfiak-nők vegyesen. A szobák elég magas mennyezetűek. **3.** „Das verheissene Lachen”. Rám férne! – bár kedélyem általában elég jó. Olykor egy-egy előadói kifejezés/sztorim is harsány sikert aratott. De: fundamentális szorongások. **4.** Valószínűleg ismerik az illető párt. **5.** Illetve annak egy-egy részletét. Nem kárörvendők. Magának az esetnek a komikuma fenomenális. **6.** Néha vidámabb arcot mutatok a valósnál, restelném szorongásaimat.

Augusztus 6.

Szobapadlón **1** látom „rég” szemüvegemet. (Kb. 1–1 1/2 éve még azt hordtam.)

Megjegyzés: **1.** „Padlón van” – kiütötték.

Augusztus 8.

Egy fenti ponton rögzített hintafélén lengetem magam, mikor merre akarom. **1** Káldy /püspök/ orrához is közel lendülök, kissé hátrébb kapja a fejét, de nem szól. Gondolom: ezért majd illik elnézést kérnem. Ugyanezen keretben ?, nyílt téren-utcán, csuda jó hangulatban megyünk páran. Valamiben enyhén rápuffantok egy öreg hapsi kopasz fejére, vicces a dolog, csupán icipicit nagyobb az ideálisnál. Tovább hülyéskedünk menet közben. **2** Iváncsó valaki után/vele világos zakójában porba veti magát. Megjegyzem: ez talán már egy kicsit sok. Este aludni készülve ? **3** Ferenczi Z-t, mintha a gyerekem lenne, fekve a hasamhoz szorítom, de ez is a hülyéskedéshez tartozik.

Előzmény: Fradi gyenge, „Gyula” közel! = strand, sakk, pihenés nagyon kell.

Megjegyzések: **1.** hiteltelen, de veszélyes egyházi igazságtalan szigor. **2.** Kitűnő volt rajzban, amiben én legkevésbé. „Et in Arcadia ego”, Valent tekintetes úr. **3.** Ambivalens evangelizációs: felnőtt gyerekei téptek, bár lelkészek.

Augusztus 18.

Nagyon mély sarú **1** kertben gólyaléptekkel megyek kifelé. (Szűrt nappali fény. Térdem felül leszek sáros, nem számít.) Inferior funkcióm.

Megjegyzés: **1.** nyíregyházi agyagos sár.

Augusztus 19.

a/ Magasabb terepen *letisztuló vízben* úszunk hárman-négyen ?, közülünk legalább egy nő. Odébb habos-fodros a víz, abban nem. b/ Két gyerek, négy-hat évesek, belépnek arra a terepre, amelyen tartunk valamerre. A második is fiú? c/ Egyházi folyó-

iratban olvastam egy *evangélikus közösségről*, melynek tagjai (férfiak) névsorban hunytak el. (Kis döbbenet: B betűs vagyok.)

Előzmény: Gyulán torokfájás, köhögőroham – mégis csengő hangon prédikálok.

Augusztus 22.

a/ Balra , lefelé erős sodrású – veszélyes víz négyzetszerű darabját látom. b/ Állomáson várok. Jön egy vicinális, primitív, betegszállításra való ágyakkal. Inkább a következővel utazom, várok.

Augusztus 28.

Többszobás, egyemeletes ?, egyszerű, a szokottól kissé elütő ház a szálásunk, mert *valamiért 1 „kergethetnek”*. Kisgyerektől felnőttekig vannak itt 10-15-en, de senki sem emlékeztet valós ismerősre. Az „emelet” talán egy szobából áll. Délen hamarabb képzelhető ilyen ház.

Előzmény: mindkét könyvem közelít a célegyeneshez! Többnyire fáradtnak érzem magam, de a torkom már nem fáj.

Megjegyzés: 1. Pszichológia okán?

Szeptember 3.

Balról anyám ül, elmosódott. Valami asztalféléről fölveszek egy bélyeget, de a fogásán érzem: ez több bélyeg (egy-egy levélre valók), és teljesen átáztak anyám miatt, kétes: ragadnak-e még. Ilyen mind, de jóval több van, mint gondoltam, ahogy harmonikaszerűen lóगतom. Nagyon el vagyok keseredve, sírva panaszkodom anyámra, de magamra is.

Előzmény: haza Sopronból, maradhatásra sikerült évfolyam-találkozóról. Elég gyengének érzem magam. Sopronban nem volt elég idő a természetben járkalni.

Megjegyzés: Levél: távolságot áthidaló lehetőség, kommunikáció. Leáztatott bélyeg is ragasztható, ha van ragasztó. Praktizálok.

Szeptember 8.

Szlovákiában **1** vagyok, kortalanul, egyházi ? tanulmányi-útfélén, de valamiért nem jön össze a dolog, nem látom értelmét, hogy tovább csináljam, otthagynom. Ezért ?? jobb **2** eltűnnöm haza, de fel kell vennem a szlovák fővárosban ? poggyászatot, de sötétben, rám ne ismerjenek. Gyalog veszélyes terepen is átkelek: meredek hegyféle **3** sziklával, itt-ott talán repülök is picikét. Elbúcsúzom egy ismert magyar **4** családtól. A szlovákok vagy közömbösek, vagy segítenek, pl. elérni a vasútállomást.

Előzmény: a Kairosh hajlandónak mutatkozik megjelentetni *Izgalmas lélektanomat*, de legfeljebb márciustól/ra? Pár utolsó simítás a kézíraton.

Megjegyzések: **1.** Anyai nagyszüleim felvidékiek voltak, tót–német beütéssel. Meciar Szlovákiája ellenséges Magyarországgal. Anno a magyarok is vétettek a szlovákok ellen, rá is fizettünk. Aranka szülei is felvidékiek, velük csúnyán kibabráltak. A honi evangélikusok jó része szlovák eredetű. Egykori egyenetlenségek az egyházban, nemzetiségi (jellegűek). **2.** A szlovák hatóságoktól lehet tartanom. **3.** Itt valami erős munkagép is dolgozik: talajgyenletesítő? **4.** Egyszerű emberek, szívélyesek.

Szeptember 10.

Egy újság főcíme/cikke nagybetűs pszichológiai érdekességről szól. Egy „naccsága” **1** vinné el tőlem, majd egy parasztasszonnyal **2** el is viszi, de utánamegyek, visszaveszem.

Előzmény: kedvezően alakul másfél könyvem megjelenése.

Megjegyzések: **1.** Középkorú, molett, arcát nem látom. **2.** Középkorú, átlag. „Nem gondoltam, hogy őt is érdekli a pszichológia.”